

HLASATEL

WAHPETONU

INFORMACE PRO WAHPETONCE I DALŠÍ ZÁJEMCE LLM

ROZLOUČENÍ S NÁČELNÍKEM

To není loučení,
ač chvěje se nám hlas,
jsme spolu pevně spojeni
a sejdeme se zas.

Dne 9.11.2008 doběhl do cíle své pozemské pouti náš „láskyplný medvěd“, Dolek, Sýc Karel Doleček Tak začínalo naprosto nečekané úmrtní oznámení. Wahpetonci ztratili svého náčelníka.

Není snad lepší charakteristiky nad tu, kterou napsali Mahykan a Hehun, náčelník a ohnivec kmene Wahpeton, k Sýcovo sedmdesátým narozeninám v roce 2003 :

Možná, že to byl první, možná, že poslední, možná jen jeden z ostatních 25 lístečků, které jsem dostal na ústředí Junáka v prvních dnech po osvobození v roce 1945. Byl to jen obyčejný lísteček se jménem, datem narození a adresou. Tak jsme se totiž ve jménu Ligy čs. vudkřafterů domluvili s vedením Junáka o vzájemné spolupráci. Naší snahou bylo podchytit co nejvíce zájemců z řad dětí a mládeže a umožnit jim, aby svůj volný čas mohli vyplnit nějakou

zajímavou činností. Zároveň jsme je v jistém smyslu chtěli uchránit před jejich vstupem do Svazu mládeže, který, i když to zatím otevřeně nedeclaroval, dával ve svém programu jasně čitelné signály o své budoucí politické zaměřenosti.

Jedním z oněch tehdy náhodně vybraných dvanáctiletých kluků byl i Karel Doleček. Už tehdy to byl hoch nepřehlédnutelné postavy, vstřícné povahy, ke všem přátelský. Vždy byl připravený aktivně se podílet na jakékoli činnosti v nově vznikajícím pražském vudkrafterském kmeni Sisseton.

Vyrůstal v kruhu přibližně stejně starých hochů, chodil pilně na kmenové schůzky, vycházky a výlety, pomáhal uklízet Stromovku či Šárku po tam tábořících Rudoarmějcích. Špinil si ruce nejen při „cyklostylování“ ligového Hlasatele, ale i dalších příruček. Na výpravách společně s ostatními hekal pod váhou „třídního nepřítele“ - baťohu. Pod Liptovskými holemi se brodil 8°C „teplou“ vodou Hřmící řeky – Belé; samozřejmě také budoval tábory a naplno se zúčastnil jejich programu. Vzhledem k tomu, že se vyznačoval předpovídáním spíše katastrofických výsledků všech našich ať už plánovaných či právě probíhajících aktivit, nebylo divu, že podle v Lize dříve zaběhaných zvyklostí a rituálů získal přezdívku Sejček či Sejc. A nic nepomohlo ani to, že se ve svých prognózách naštěstí téměř vždy mýlil.

A tak, jak v našem životě ubíhaly příznivé i méně šťastné roky, zůstávaly pro něj, ale i pro mnohé z nás pojmy jako

je Jamnická dolina, Ostrý Roháč, Volovec, Tomanova dolina, Walden, Tetřeví boudy, Královská, Javornice, Střela, Tejšov, Skryje, Jencov, Kytlice krásnými vzpomínkami. Neboť všechna tato místa, pro nás byla nerozlučně spjata s těmi nejúchvatnějšími chvílemi prožitými v tom nejhezčím přátelském vudkrafterském společenství.

Jeho šťastná povaha a hlavně živelná radost z jakéhokoliv pohybu nebo fyzické námahy se naplno projevovала nejen při pěších či lyžařských túrách, ale i na vodáckých výpravách nebo při soutěžích v orientačním běhu. Všechny tyto disciplíny brzy zvládal s ukázkovou dokonalostí a postupně k nim přidával další. A jak šel čas, vyhraňoval se jeho celoživotní styl v mimořádně pestrý a aktivní pobyt v přírodě, kterému se dnes s oblibou říká "outdoor life". A není to jen Sejcův projev až skoro vrcholně cirkusové dovednosti v ovládnutí jednotlivých technik, byla to také vysoká úroveň filozofického vnímání přírody a nazírání na celý koloběh života jednotlivce.

Vždy byl neustále připraven k mimořádné vudkrafterské agilnosti a obětavosti, která je vysoko nad hranicí běžného průměru, přispět svojí pomocí v jakékoliv prospěšné věci. K jeho význačným vlastnostem patřilo, že byl velmi bystrým pozorovatelem dění kolem sebe. Jeho postřehy vždy byly velkým přínosem do diskuse a jeho snaha plně pochopit podstatu a smysl projednávaného problému mnohdy napomáhala hledat a nalézt nejrozumnější řešení. Bylo tomu tak i díky jeho otevřenosti, s kterou přistupoval

ķ dané problematice. Jeho účast na chodu znovu obnovené činnosti LLM byla obrovským přínosem. Jako předseda revizní komise, společně se znalým spolupracovníkem Perníkem pomáhal cíleně a nesmlouvavě odbourávat nejasnosti, nepřesnosti i trestuhodné ledabylosti z dřívějších let.

Přes celkem dost náročné zaměstnání si ale vždy našel dostatek času, aby pravidelně, každý víkend, se svojí báječnou ženou Mílou vyrážel někam do přírody. V létě to bylo často s kajakem na nějakou tu říčku, ať už u nás, nebo i v zahraničí. Těžko bychom asi spočítali, kolik za svůj život sjel potoků, říček a řek. Stejně tak bylo možné je zastihnout na závodech v orientačním běhu. V zimě pak vyrážel pravidelně na běžky třeba jen pro tu radost z toulání zasněženou krajinou. Kromě toho Sejc už tradičně po mnoho let patřil takřka ķ „živému inventáři“ účastníků Jizerské padesátky. Nové poměry posledních let mu konečně dovolily, aby se stačil vypravit za přírodou do mnoha vzdálených zemí, ba i světadílů. O svých cestách pak společně se svou ženou pořádal na schůzkách Wahpetonu zajímavé vyprávění s promítáním diapozitivů. Nakonec mu patří od nás nejen poděkování za odvedenou práci, ale i přidání našeho sissetonského a wahpetonského přání formu úryvku z básně Johna Massfielda :

Horko a zima, déšť a vítr, a strážný oheň pod hvězdami západ i slunce svítání a nová cesta před námi.

Na novou cestu vstoupil Sýc 3.4.2007, kdy byl zvolen náčelníkem kmene po zesnulém Mahykanovi (Hlasatel

Wahpetonu, č.26). Po dlouholetém úspěšném vedení kmene Mahykanem ho čekala náročná práce, při své výše uvedené bohaté činnosti jí zvládal obdivuhodně. Nezapomenutelné jsou jeho přednášky z putování Novým Zélandem, Islandem, zejména však dvoudenní kmenové setkání na chatě › U Míly a Sýce‹, naplněné konkrétními debatami o další činnosti, s mnoha dobrými náměty. Proto na výročním sněmu kmene 4.11.2008 jsme náčelníkovi zprávu i výhledy do další činnosti radostně odsouhlasili a poděkovali mu za úspěšné vedení kmene.

Pak přišel osudný 9.listopad, kdy na Velké Kunratické, na kterou se s radostí připravoval, statečné srdce podlešlo vůli.

Deset let dětských táborů Wahpetonu

Začalo to zcela nevinně v r.1997, ještě v době mé práce v Chemapolu, kde jsem léta vedla tábory pro děti zaměstnanců. Potřebovali jsme záchytný bod na tábor „odrostlíků“- tj. dětí od 14 do 18 let při putování po Vysočině. Protože jsme již dva roky předtím využili typů a známostí Bobra při vyhledávání tábořišť v této oblasti, slovo přátel dalo slovo a brněnský kmen Wallowa nám nabídl k využití část svého tábora u rybníčka poblíž obce Bobrůvka, který v posledních dnech srpna již nebyl plně využíván. Bylo to nad všechna pomyšlení – bydlení v týpí, možnost použití

táborové kuchyně a jídelny pro případ špatného počasí, vstřícní a přátelští všichni, s nimiž jsme se na tábořišti setkali, kouzelná krajina okolo – co více jsme si mohli přát.

Nemoci a probíhající reorganizace podniku způsobily, že se mnou jelo do ideálních podmínek jen pár dětí, ale sám tábor, jeho zařízení, náplň i prostředí byly více než vydařené.

O rok později už vlna změn zcela smetla mé pracoviště i s rodiči a dětmi, ale vzpomínka na využití loňských zkušeností mi nedala dobře spát. Co takhle využít velkorysou nabídku „brněnských“ i nadále a pokusit se o podchycení nové generace od nejútlejšího věku? Mít na táboře úplně malé děti a přitom jim nevzít pocit rodičovského zázemí, vzít městské děti do přírody, do polních podmínek (na Vysočině někdy i trochu drsných), s pomocí tváří jim známých je přivést k životu „ve smečce“ a na druhé straně si usnadnit zodpovědnost za nejmenší –já se postarám o střechu nad hlavou, o čištění zubů a suché ponožky budou pečovat rodiče a program budeme dělat ve vzájemné spolupráci.

Po domluvě s dcerou Evou, která léta vedla dětský oddíl a v té době vychovávali dvě své děti ve stáří 4 a 3 roky byl v létě 1998 zahájen skromný pokus. Jedenáct účastníků – tři spřátelené rodiny (mimo jiné plzeňský Vkouň se Strunkou) s dostatečně otrými rodiči (nejmladší účastník v kočárku) poprvé budil obětavý Bobr bubínkem a indiánským pokřikem, poprvé zažili ranní píseň nad zamlženým rybníkem. Zúčastnili se

pouti v Bobruvce, při níž byl obci udělen znak obce, koupali se, chodili do lesa, hráli si.

Z nadšení prožitého bylo v příštím roce již 5 rodin s 19 účastníky, děti povyroستly, hry začínají mít soutěžní charakter. V roce 2000 je nás zase více, daří se pro účast získat tatínka, který dětem připraví od té doby neopominutelnou a hojně využívanou „opičí dráhu“, a protože sám „leze“ umožní dětem pomocí přizpůsobených jistících prostředků okusit pocity „výškového lezení“, ne sice na skály, ale na borovici.

Jak se šíří pověst tábora „nalepují“ se další sprátelené rodiny, o růstu počtu účastníků svědčí na konci připojená tabulka. Jak se rozšiřuje věkové rozmezí zúčastněných dětí začíná se měnit i program – první týden tábora jsou hry sportovnější, pro větší děti jsou to náročnější hry poznávací. Děti jsou rozděleny do družin (pokud možno s oddělením sourozenců), kdy každá družina má děti starší i mladší tak, aby při náročnějších hrách musely pomoci starší mladším, ale aby žádná družina nebyla poškozena tím, že je složená pouze z mladších či méně zkušených.

Druhý týden programů je odpočinkovější, přizpůsobený menším dětem. Poprvé se ve hrách objevují „skřítci“, kteří děti žádají o pomoc a svými požadavky je učí poznávat a pracovat. Skřítci se osvědčili natolik (děti se po nich opakovaně ptaly i na dalších táborech a samy jim iniciativně psaly dopisy a stavěly lesní domečky), že se jejich působení pak prolíná všemi dalšími tábory až do předloňského desátého ročníku.

Začíná se rozvíjet program výtvarné výchovy. Jedna z maminek, která vede středisko zájmové činnosti mládeže, každý rok přináší nové náměty a rukodělné techniky. V průběhu let si děti barvily trička, korálkovaly, tkaly, malovaly na skle, odlévaly svíčky, vyráběly loutky a hráli s nimi loutkové divadlo, vyráběly z klacíků plachetnice, které večer spolu se svíčkami měly slavnostní defilé na rybníku, zdobily tašky a polštářky voskovou batikou a pod.

V roce 2003 počet účastníků vrcholí – při počtu 45 osob, z toho 29 dětí v rozmezí od 7 měsíců do 14 let začíná být program hůře zvládnutelný, stejně tak i v kuchyni se situace stává téměř neúnosnou, kde hlavní službu má jedna z maminek a dětem případnou pomocné služby (mytí nádobí). Od dalšího ročníku se tedy snažíme držet počet účastníků v rozmezí 30 – 35 osob, co se osvědčilo.

Jak děti rostou program se stává náročnější a bojovnější, jeden z otců přináší na tábor soutěživější prvky a podporuje snahy o individuální hodnocení účastníků, rivalita mezi jednotlivými družinami občas přerůstá v rivalitu mezi odrůstajícími chlapci. Jsou zakoupeny luky a obětavý Bobr, který má s lukostřelbou zkušenosti, předvádí, ukazuje, opravuje a radí. Jednotlivé hry a soutěže jsou propojeny do celotáborových her pro první týden s různými náměty (přehled na konci), druhý týden vytrvale obsazují skřítky. Na doplnění „Rytířů z Pernštejna“ je pořádána výprava na Pernštejn, „Cesta tam i zpátky“ návštěvou Šiklova mlýna, „Cesta kolem světa“ je mapovou soutěží

s orientačním závodem. Každoroční „stezky odvahy“ (u malých dětí ve dvojicích, u větších samostatně) jsou oblíbené i obávané – děti s těší, jak se budou „krásně bát“. Stejně tak děti milují pečení chlebových hadů na ohni.

Na programu, jak na jeho vymyšlení, tak na realizaci spolupracují všichni rodiče. Ještě dlouho po večerce sedí „rada starších“ v jídelně, kde počítá výsledky a body z uplynulého dne a zanáší je do grafů či připravuje udělení získaných hodnotí a podrobně rozpracovává hry a činnosti pro den příští. Ale příprava začíná již v průběhu roku doma – musí se zvolit základní téma táborové hry, promyslet jeho rozpracování, zajistit patřičné pomůcky. I jinak zaměstnává tábor některé rodiny již dlouho před zahájením – Strunka s dětmi s sebou přivázejí každý rok nově navržené ručně dělané vypalované keramické pamětní medaile pro všechny účastníky.

Bohužel s přibývajícím ročníky se zhoršuje kvalita koupání. Rybník, u kterého je tábor položen, je zanesen tak, že jej už lze přebrodit a na dně leží deseti až dvacet centimetrová vrstva bahna. Majitel rybníka nemá na vyčištění zájem, protože jej používá jako chovný a tak se děti chodí koupat buď ke Sklenskému rybníku, nebo častěji k lesnímu rybníčku, vzdálenému asi dvacet minut. Na zabahněném rybníku lze ale docela dobře jezdit na kánoích a kajacích a po zahřátí v táborové sauně se tam děti u kraje, kde je částečně písek, bez zábran ochlazují.

Tábor je pořádán posledních 14 dní v srpnu, ale protože někteří rodiče (učitelé) mají povinný nástup do škol již týden před začátkem školního roku, a některé děti mají sportovní soustředění, jezdívají pouze na jeden týden, někteří zase přijíždějí opožděně. Složení účastníků se v průběhu tábora mění, ale rodiče, kteří zůstávají, většinou převezmou péči i o „sirotky“ a průběh tábora není narušen. Platba za tábor je vyúčtovávána podle počtu dní strávených na táboře a stravné je odstupňováno podle věku účastníků.

Každá rodina má k dispozici jedno týpí bez ohledu na počet členů rodiny. V posledních letech se ustálila praxe, že odrostlejší děti spí podle věkového rozvrstvení samostatně bez rodičů. To jim dává pocit určité samostatnosti a nezávislosti, večer si mohou mezi sebou nerušeně povídat, ale na druhé straně to přináší i povinnost udržovat týpí v obyvatelném stavu, což se zejména chlapcům ne vždy daří.

Zásobování je v základní části potravin řešeno předzásobením – nákupem v supermarketu (předem se dohodne s rodiči, kdo co koupí a přiveze), trvanlivé mléko a sýry lze uskladnit ve v zemi vykopaném sklípku (noční teploty na Vysočině koncem srpna klesají pod 10°C), maso je konzumováno jen o víkendu, případně první den po víkendu, kdy některý z rodičů přiveze maso čerstvé, pečivo se objednává v místní prodejně den předem a v současné době pro ně již děti jezdí na kole.

Po deseti ročnicích lze konstatovat, že pobytem na táboře se děti zcela nenásilně učí od nejútlejšího věku se

pohybovat mezi jinými dětmi, spolupracovat s vlastní družinou, snaží se být prospěšné a na druhé straně zvyšovat vlastní výkon a zlepšovat se v nejrůznějších činnostech. Program druhého týdne, určeného mladším dětem, vymýšlejí a připravují starší leckdy již zcela samostatně (samozřejmě aspoň pod vzdáleným dohledem). Při návštěvách poznávají děti starší členy Ligy (zejména z brněnského kmene), kde každý z příchozích něco pozoruhodného umí, ať je to práce s dřevem, rozdělování ohně třením dřev, znalost rostlin, nebo hra na kytaru.

Nelze tedy než poděkovat kmeni Wallowa za materiální i lidské zázemí, které nám vytváří, za to že nám pronajímají postavený tábor (podílíme se na úhradě z nájmu louky a opotřebení stanů) včetně kuchyně (i se dřevem) a jídelny, a že všichni členové jsou nám vždy ochotni s čímkoliv pomoci.

Náměty celotáborových her: Kamarádi skřítky, Rytíři z Pernštejna, Cesta tam a zase zpátky, Lotrando a Zubejda, Harry Potter na prázdninách na Vysočině, záchrana draků v Čechách, Cesta kolem světa.

Redakční poznámka: Tuto zprávu vypracovala Míla v únoru 2008. Pak přišel 11. ročník, kdy se situace neuvěřitelně zkomplikovala. Táboření kmene Wallowa se muselo přesunout na jiný termín. Náhradní tábořiště bylo zamluveno u Nových Hradů v jižních Čechách, ale muselo být zrušeno, protože majitel neměl oprávnění k pronájmu pozemku. Sýc operativně sehnal třetí tábořiště a tábor úspěšně proběhl. Proto i tato zpráva o táboření je vzpomínkou na zesnulého Sýce a jeho pomoci při činnosti zaměřené na každoroční úspěch táborů.

Přehled táborů

Počty účastníků v jednotlivých ročnících.

Rok	Celkový počet	Z toho dětí
1998	11	6
1999	19	11
2000	25	16
2001	37	22
2002	45	29
2003	37	23
2004	38	25
2005	32	22
2006	34	23
2007	35	24

Míla

Obdivuhodná a mimořádně cenná činnost wahpetonského táboření úmrtím Sýce neskončila. Na jarní kmenové schůzi Míla a dcera Věra podaly přehled plánovaných dalších činností.

≈≈≈

≈≈≈≈≈

≈≈≈

Malá inspirace z indiánské povídky o dvou vlčích:

Starý Indián vyprávěl svému vnukovi o zápase, který probíhá v každém člověku. Řekl mu, že tento zápas lze přirovnat ke krutému souboji dvou vlků.

Jeden z nich je zlý – je to zlost, nenávisť, smutek, sebeckost, závist, hrubost, namyšlenost a sebevynášení .

Ten druhý je hodný – je to radost, láska, klid, naděje, vyrovnanost, skromnost, laskavost, štědrost, soucit a důvěra. Vnuk o tom chvíli přemýšlel, potom se zeptal: „A který z nich vyhraje?“ Starý Indián odpověděl: No přeci ten, kterého krmíš! „

NAD STARÝMI ROČNÍKY VATRY A HLASATELE

Většina nově vznikajících organizací usiluje o to, aby se čím dříve představila veřejnosti. Děje se tak buď základní příručkou, kterou bychom mohli nazvat „biblí“ organizace, anebo ústředním časopisem. Zásady a cíle připravované samostatné organizace podle hnutí Woodcraft, založeného E.Th. Setonem v roce 1902, představil veřejnosti Miloš Seifert v r. 1920 příručkou ›Přírodou a životem k čistému lidství‹. O dva roky později, založil Zálesáckou Ligu

Československou a začal vydávat časopis ›Vatra‹. Vnitřním informačním listem byl ›Hlasatel‹ vydávaný nepravidelně, podle potřeby, zejména pro organizační usměrnění členstva (viz Hlasatele Wahpetonu č.19). O rozporuplném přijetí základní příručky ›Přírodou a životem.....‹ pojednává Hlasatel Wahpetonu č. 23.

Toto 28. číslo Hlasatele Wahpetonu přináší pohled jak se Zálesácká Liga Československá, později Liga Lesní Moudrosti představovala veřejnosti, ale také svým členům.

Periodicita časopisu ›Vatra‹ byla nepravidelná, od samého počátku a tato nepravidelnost se postupně projevovala ještě výrazněji. Důvodem byly hlavně finanční potíže, podmíněné tím, že časopis měl poměrně málo odběratelů a jejich finanční disciplína byla

mizerná, jak dosvědčují opakované výzvy redakce k úhradě za odběr časopisu.

Vatra začala vycházet v roce 1922, do konce roku bylo vydáno 5 čísel. Lze předpokládat, že pouze 4 čísla, protože páté číslo prvního ročníku má sice na obálce uvedený rok vydání 1922, ale úvodník je věnovaný prvnímu výročí spojení Psohlavců s nově vzniklou organizací založenou M.Seifertem s názvem Zálesácká Liga Československá. Vyplynulo by to i z toho, že časopis vycházel od září příslušného roku, do srpna roku následujícího, takže ročník 1. se správně datuje roky 1922/23, co se v podstatě zachovávalo i nadále. V tiráži časopisu jsou jako představitelé organizace uvedeni: Miloš Seifert, náčelník; Jaroslav Šimsa, místonáčelník a tajemník; Jan Böhm, jednatel. Redaktor časopisu Miloš Seifert.

Celkově, zaměřením hlavních článků se v časopise odráží tehdejší stav organizace, který lze stručně shrnout jako hledání vlastní cesty, hledání vlastního místa mezi organizacemi mládeže. Nelze se tomu divit. Odráží to stav společnosti. Po vzniku samostatného státu vznikají a současně se štěpí nově vzniklá sdružení mládeže, tak jak se mění veřejné mínění, jaké nové poznatky přicházejí z ciziny. Stručná charakteristika situace vzhledem ke společenským proudům a směrům vedení mládeže je tato: Na jedné straně doznívá pacifismus, vyvolaný zejména krutostí nedávno skončené války, kdy se nejdříve muselo bojovat za cizí zájmy. Po vzniku Legií šlo v první řadě o získání státní svrchovanosti, čili vojenská služba dostává vlastenecký význam. Podobně

je kladně hodnoceno dobrovolné zapojení příslušníků Sokola po boku pravidelné armády při osvobozování Slovenska. Po poznání významné činnosti anglických skautů na poli zmírnění následků vojny mezi civilním obyvatelstvem, narůstá význam brannosti mládeže, co posiluje také význam skautského hnutí v Československé republice. Myšlenky revolučního komunizmu částečně importovala část legionářů, ale lahodily i domácím intelektuálům a zesilovaly je problémy národního hospodářství, odrážející se nízkou životní úrovní u části obyvatel a později hospodářskou krizí. Proto se nelze divit, když M.S. píše v úvodníku 1. čísla Vetry – Zálesácká Liga Československá, obec Junácká Psohlavců a Horních chlapců jest organizací skautskou, která buduje na programu Ernesta Thompsona Setona..., dále, že v recenzi knihy „Radostný svět“ od Frederika van Eedena¹⁾, se mluví o socialismu, komunizmu a plete se to dohromady s náboženstvím..., že v návrhu na Legitimaci Zálesácké Ligy najdeme – Naše kredo - ...jsem pacifista, ...jsem socialista. Anebo když v č.6 M.S. uveřejňuje úvahu „Skauting v přerodu“, v níž uvádí názory J.Hargravea²⁾ a končí vizí, že dojde k mírovému spojení evropské mládeže v duchu woodcraftu. Ovšem, po dopise, který poslal J.H. s oslovením Bratrstvu v Československu, ve kterém navrhuje přijetí zásad Kibo Kift muselo náčelnictvo Ligy uveřejnit stanovisko: ›Radikalismus J.H. se v plném rozsahu nedá v ČSR uplatnit ..., jsme

radikální proti pomluvám, útokům., pokud se jedná o výchovu a vnitřní práci jsme více pro E.T.S.<. Ovšem, určitý názorový radikalismus je u Seiferta, tak u Šimsy příznačný. M.S. v úvaze „Problém půdy“ horuje pro jakési zestátnění, když píše: „...my junáci...uvědomili jsme si onu velkou bolest? – půda, louky, voda, pole, lesy jsou soukromým majetkem“. Potom pokračuje myšlenkami L.N. Tolstého z jeho díla „Sociální úvahy“.

- „Nepracujte pro ty, kteří nepracují!“, to hlásá i náš Frederik van Eeden¹⁾, který se ve svém „Radostném světě“ tolik přiblížil L.N.Tolstému. (Viz podrobnou charakteristiku L.N.T. v Hlasateli Wahpetonu č. 26).

V této úvaze M.S. také hlásá příklon k vegetariánství...snad poznáte, že zelenina je jediné mravní způsob výživy ... (pozn. J.P.- z textu je jasné, že nejde o prosté vegetariánství, ale o jeho rigoróznější směr- mazdaznan).

V úvaze „Proč jsem junákem Lesní Moudrosti“ je více podrobností o Kibo Kift²⁾ a lesní moudrost se charakterizuje i takto: ... ve zdravé a správně organizované společnosti všichni muži a ženy dobré vůle pracovali by společně družstevně, aby vytvořili prostředky života a blahobytu...Lesní Moudrost pracuje za tímto novým a lepším řádem lidské společnosti... Lesní Moudrost jest filosofií života v přírodě ...

Elán tvůrců časopisu byl velký, podkladů pro články, úvahy a informace bylo mnoho, takže první ročník Vatra končí dvojčíslem 9/10. Takový rozsah Vatra již v dalších ročnících zdaleka nedosáhla.

Pro přímou podporu činnosti ve smyslu woodcraftu E.T.S. slouží především hodně návodů ke hrám,

pravidelně uveřejňovaných téměř v každém čísle; hlavním autorem je z počátku Vladimír Švácha.

Činnost rozvíjející se organizace je komentovaná pouze velice stručnými informacemi.

Na Slovensku ve Štubnianských Tepliciach vzniká woodcrafterská družina z posluchačů učitelského ústavu.

V Praze zakládá br. Vejmelka-Baghýra kmen s názvem

¹⁾ Frederik van Eeden, původním povoláním lékař, syn ev. kazatele, začal ve dvacátých letech min. stol. nejprve spolupracovat s nizozemským komunistickým ideologem a socialistickým kazatelem Domelym Niuewenhuisem. V Bussum, nedaleko Naardenu založil komunistickou osadu Walden, která zakrátko skrchovala a F.v.E. v ní ztratil téměř všechno své jmění. Poté začal spolupracovat se sociálními demokraty. V roce 1921 však přestoupil na katolickou víru a začal propagovat svoji vlastní filosofii, založenou na myšlence, že budoucnost a životnost mají pouze dva duchovní směry- církve římskokatolická a komunistické hnutí. U nás byl více znám svým spiskem „Otevřený list skautům“ (Praha 1922). Svým životem F.v.E. potvrzuje úsudek T.G.Masaryka o nizozemských socialistech a moderním evropském člověku vůbec, na počátku 20. století, když píše:– tápou v nejistotách (Otázka sociální, 1898, 1948; Masarykův sborník I/1925).

²⁾ John Hargrave si v čase války vysloužil u armády charakteristiku drill sergeant (pérák- mimořádně náročný četař). Po válce se zapojil do činnosti skautského hnutí. Byl členem nejvyššího vedení – Headquarter's Commisioner for Woodcraft. K vůli svým odbojným myšlenkám musel r.1920 z hnutí odejít. Na základech woodcraftu E.T.S. založil organizaci Kibbo Kift. Po r. 1925 začal K.K. přeorientoávat na sociální otázky a ke spolupráci s odbory (viz Hnutí zelených košil, podrobněji v Hlasateli 3/98).

Jednota Lva Nikolajeviče Tolstého.

V roce 1923 byl v Užhorodě založen Kmen Černých medvědů (pravděpodobně přímá aktivita M.S., který byl do U. přeložen).

Z rozhodnutí Ministerské rady dostaly „skautské organizace“ - Federace čl. skautů, Skauti DTJ- Dělnických tělovýchovných jednot a Zálesácká liga čl. budovu a klubovny v Praze na Peterském nábřeží, t.zv. Skautský dům.

Výroční sněm Ligy se konal 31.3-2.4. 1923 u Berouna. Jako hosté byli zastoupeni Skauti Práce a Skauti Socialisté.

Od 6.čísla prvního ročníku (1923) byla ustanovena redakční rada Vatry ve složení: M.Seifert , redaktor; po dobu jeho působení v Užhorodě je zástupcem redaktora a odpovědným redaktorem J.Šimsa, členové redakční rady s./br. Veselá, Fišer, Hladík, Böhm, Vaněčková.

V náčelnictvu Ligy se jednatelem stává Eugen Schart. Doporučuje se zavést kroj „ Junáků Lesní Moudrosti“, základem kterého je halena, známá z valašské tradice, ovšem o něco delší, t.j. přes kalhoty, doslova- jako mužická rubaška, přepásaná koženým páskem, ne příliš širokým, pokud možno s kovovou přezkou (napodobování L.N.Tolstého). Vzorem pro pásek a přezku mají být „vybíjané opasky“, jaké nosí horalé a bačové na Slovensku (tradice Jánošíkovské družiny „Hôrni chlapani“).

Závěrem lze první ročník Vatry charakterizovat jako málo přínosný pro podrobnější poznání Setonova

woodcraftu, zato však dosti rozporuplný, pokud jde o ideovou podstatu woodcraftu.

÷

Ve druhém ročníku Vatry (1923/24) byly vydány pouze 4 čísla. Zásadně se změnilo záhlaví časopisu na: Československá Liga Lesní Moudrosti, s podtitulem Junácká obec Psohlavců a Horních chlapců. Tiráž uvádí: Redaktor Miloš Seifert (t.č. Mukačevo), odpov. redaktor František Kupka, administrace Josef Fišer.

Vedení LLM reprezentují: Náčelník-neuveden; místonáčelník František Kupka; tajemník Jaroslav Šimsa; jednatel Evžen Schart. Od čísla 3 M.S. oznamuje změnu názvu – Psohlavci a Zálesácká Liga přijímají název Liga Lesní Moudrosti. Avšak podtitul časopisu - Junácká obec Psohlavců a Horních chlapců zůstává zachován ještě i v následujícím ročníku.

Z důležitějších informací časopisu dlužno uvést: Další navazování styků s Kibo Kift, polským Wolne Harcerstwo a pražskými Neue Pfadfinder. Míla Vavrda uvádí, že je ve spojení s buňkami Lesní Moudrosti v Petrohradě., doplňuje, že po vzoru skautů byl založen ›Mladý Pionýr‹, který je veden militaristicky.

Výroční sněm Ligy byl 23.3. 1924; ve zprávě jednatele je přehled o stavu LLM – má 985 členů (898 mužů, 87 žen, 182 školáků, 175 studentů, 419 dělníků, 85 učňů, 79 úředníků, 7 pedagogů (učitel a středoškol.profesor). Členů do 14 let je 162, do 18 – 342, nad 18 – 282 . Přesto, že M.S. nebyl přítelem církví, tak ve zprávě je uvedeno i toto rozdělení: Katolíků 398, bezkonfes. 395, Čsl. církve 122, evangelíků 35, židé 4, pravoslavní 2 .

V 65 místech ČSR bylo 44 kmenů, 10 samostatných družin, 10 jednotlivců a stráží. V závěru zprávy je ještě uvedeno, že nové kmeny se zakládají v Bratislavě a také jak jsou členové LLM organizováni v jiných spolcích: Sokol 114, Děln. tělových. jednota 19, Federace DTJ 3. (Pozn. Součty místy nesouhlasí, směrodatný asi bude celkový počet členstva).

Evžen Schart odstoupil z důvodů svého zaměstnání z funkce jednatele. Za jeho činnost mu byl udělen Řád „Svantovítův kohout“ a stejně tak byli vyznamenáni Ludvík Thal/Beroun, Míla Vejchoda/Jindřichův Hradec, Prokop Koudela/Beroun, Šnebergr a Koranda/Plzeň.

7. 7 – 20.7. se pořádala pod Zvíkovem ›Škola lesní modrosti‹. Podle programu to byl spíše sněm, protože se hodně diskutovalo o stavu LLM, o zásadách pro získávání/udělování Orlich per, udělování lesních jmen. Bylo přijato: „Lesní jméno by mělo být uděleno pouze jednou, tj. nemělo by se opakovat pro jiného člena Ligy. Být jmenován, obřadně před sněmovním ohněm jest nejvyšší pocta pro junáka Lesní Moudrosti. O lesní jméno nelze požádat. Návrh podává rada vůdců a sněm.

V kmenové činnosti, na táboře se užívají přezdívky (podle nějaké příhodné události, nebo vlastnosti jedince / podobně, jak to uvádí Ch. Eastman-Ohyies). Junáci starší 15 let podstupují před udělením lesního jména vigilie – bdění o samotě, u ohníčku, po celou noc“.

Ročník končí jmény nového náčelnictva (od kdy ?, na lesní škole?): Náčelník Miloš Seifert (t.č. Sušice-? od kdy); místonáčelník František Kupka; tajemník Prokop Koudela; jednatel Míla Vavrda; pokladník Josef Fišer.

Redakce Vatry: Redaktor Miloš Seifert; odp. red. Frant. Kupka; administrace Josef Fišer.

≈

Třetí ročník (1924/1925) měl rovněž 4 čísla (dvojčíslo 4/5) ; z hlediska obsahové náplně ho lze označit za nejslabší. Je odrazem chaotických poměrů ve vedení LLM. M.Seifert odchází z náčelnictva, ve kterém získávají převahu různě vyhraněné osobnosti, převážně socialisticky zaměřené, které se v krátkých etapách střídají ve vedení Ligy. Členství ruší J.Langer (t.č. Nový Hrozenkov), Vl.Zapletal (Brno), V.Bendl (?), ke spolupráci se hlásí Dr. A. Hübner (Brno).

Zprávy : Do Ligy se hlásí dívčí kmen z Bratislavy nedoplňují žádné další podrobnosti., ve 4. čísle urguje M. Vavrda – nedostáváme zprávy z Bratislavy.

Náčelnictvo LLM a redakční rada Vatry: Prokop Koudela, náčelník; Karel Bukovanský, místonáčelník; Antonie Konopásková (funkce neuvedena, ? později A. Bukovanská); Lída Neumanová, strážce pokladu; Záboj Rybář, archivář; A.Veselý-E.Schart, revizoři.

Karel Bukovanský, odp. redaktor; M.Kohoutková, P.Koudela a A.Lašťovková, hlavní redaktoři; vedoucí úpravy časopisu M.Vavrda-V. Živec.

Z hlediska myšlenek, programu Setonova woodcraftu je tento ročník víc jak slabý; zato převládají úvahy společensko-světónázorové, jako např. : Úvodník 1.čísla s nadpisem Úvaha (autor X.? Janovský), zaměřený na sociální poslání junákovo – „ opravdový junák, jehož na barikádu pokroku postavilo vědomí křivdy a útisku duchovního i tělesného, jež na něm páše starý

společenský řád, musí vidět v každém produktivně pracujícím bližního, svého jediného spojence. ... I nám musí jít o bratrství, humanitu, o umravenění ve všem všudy, o socialismus, jako nejčistší výraz nových forem lidstva“.

Rorýs (Marie Kohoutková-Šimsová, 1906-1988) uvádí několik myšlenek na tému Junačka – žena budoucnosti, zakončených zvoláním, že „ žena budoucnosti musí být pravým opakem ženy dnešní. Žena budoucnosti je rovnocenným partnerem muže „ .

Článek N.K. Krupské (žena V.I.Lenina) o mladých průkopnících-pionýrech přeložil Míla Vavrda.

Bez uvedení autora je glosa: › Vzpomínají junáci LM na V.I.Iliče Uljanova?‹ Jde o vyprávění spolužáka V.I.U. o doslova jeho báječnosti (slovo Lenin se nikde v článku asi záměrně nepoužilo), končící doporučením: „Vy starší, přečtěte si životopis Vladimíra Iljiče, přečtěte si jeho knihy a posuďte sami, co užitečného si mohou junáci LM od Vladimíra Iljiče převzít“.

Jednostrannost úvah se snaží zmírnit Jaroslav Šimsa (Sůva) uveřejněním › 12 tajemství lesa‹ od E.T.S. a vlastními úvahami ›Knihy a junáci‹, ›K oslavám Masyrykovým‹. Jsou to krátká pojednání, rady k četbě a výběru knih; od TGM je zdůrazněno ›Jak pracovat‹ a ›Masarykův sborník‹ .

Přesto, že pro rok 1924 byly charakteristické mnohé a významné organizační změny v LLM, tak se to v informačních částech Vetry téměř neodrazilo. Chybí podrobnosti k odchodu M.Seiferta z náčelnictva Ligy;

volby (?) nového náčelníka Prokopa Koudelu (učitel v Berouně), propagátora „socialistického woodcraftu“^{*3)} Až v posledním čísle (4/5) je uvedena zásadní změna ve vedení Ligy (pravděpodobně na schůzi náčelnictva 21.4) , bez jakéhokoliv bližšího komentáře – náčelník br. F. Kupka vyložil program nového náčelnictva (členové ?). Určité změny nastaly také v redakční radě, protože tiráž posledního čísla uvádí „zeštíhlenou redakční radu“, ve složení: P.Koudela, ved.redaktor; K.Bukovanský, odpov.red; členové rady: Marie Kohoutková; Tonča Lašťovková; Míla Vavrda.

≈

Roky 1925/26 byly rovněž obdobím podstatných změn v životě Ligy, ale v obsahu 4. ročníku Vatry nenajdeme žádoucí vysvětlení. Podobně nejasná je nepodepsaná zpráva náčelnictva ...je tomu rok, co jsme prožili krizi v celé Lize. Důsledkem je změna ve vedení náčelnictva, v redakci Vatry., máme otevřenější a jasnější poměr ke skautské veřejnostiPráce skočila najednou do rukou nás mladých... . (Je to podivná úvaha, protože z dalšího textu je zřejmé, že ve vedení, resp. jako autoři stěžejných článků jsou předešní členové náčelnictva, jako J.Šimsa, F.Kupka, P.Koudela, M.Vavrda. Také nic bližšího není uvedeno k situaci, že M.Seifert zakládá Ligu pro výchovu přírodou. Lze předpokládat, že M.Seifert zásadně odmítl zpolitizování woodcraftu směrem k socialismu, které prosazoval zejména P.Koudela).

^{*3)} O P.Koudelovi a jeho příručce „Cesta socialistické lesní moudrosti“ bude více podrobností v příštím čísle Hlasatele Wahpetonu

V tom čase byl F.Kupka zřejmě již náčelníkem Ligy a J.Šimsa místonáčelníkem. Přes základní změnu, kterou bylo zvolení nového náčelnictví se ideové směřování Ligy (aspoň podle článků ve Vatře) málo změnilo. Je sice zajímavé, že v návrhu nového kréda p.Koudela již vynechal dřívější tezi, že člen Ligy je socialista, podobně J.Šimsa v úvaze „Náš ideál“ již nemá žádnou zmínku o socialismu. Ovšem hned v 1.čísle pokládá J.Šimsa vojenskou službu za vojenské otroctví a ve 2.čísle je sice vzpomenuto 65 let E. T. Setona, ale v úvodníku P.Koudely nadepsaném › Náš vůdce ‹ se dočteme „... Seton a woodcraft vše je dobré, ale tím to nekončí. Neznamená to, odvrátit se od dnešního života, nevidět bídy a násilí, ale naopak, houževnatější práci proti nim. Znamená to socialismus žitý bezohledně a vysoce, útočící na kořen všemu zlému“.

Ze zpráv stojí za zmínku svolání sněmu na 5.-6. 7. do Bojovského údolí, nedaleko Klince, dále též info, že v Bratislavě byl založen nový kmen (žel, bez bližších informací, jméno kmene atd., bez jakékoliv zmínky o dříve ohlášeném dívčím kmeni). Světonázorové rozpory se v LLM postupně vyjasňovaly a překonávaly. Extremní socialisté opustili (asi v druhé polovině r.1926) LLM a zakládají ISAW– Internacionální socialistickou asociaci woodcrafterů, jejíž tiskový orgán má název Slunce. O této zajímavé a složité situaci není ve Vatře žádná informace, ačkoliv to byl konkrétní začátek obnoveného sjednocení čls.woodcrafterů, které bylo dokončeno až v r.1928.

≈

Ročník 5. (1927)

nemá tiráž, není tedy přesně známo, zda ve vedení časopisu nastaly změny, jaké bylo složení redakce i náčelnictva. Některé informace jsou sice opožděné, ale přesto zajímavé. V roce 1922 probíhal v New Yorku kurz pro americké woodcraftery, který vedl Philip D. Fagans, výkonný tajemník ligy, účastnilo se ho 25 členů. V lednu 1927 pořádal Order of Woodcraft Chivalry (viz Hlasatele 3/98) v Anglii konferenci o woodcraftu. Pro nedostatek financí nebyl vyslán zástupce čs. woodcrafterů. Na škodu věci nebylo o těchto akcích uveřejněno více informací, které by tak umožnily porovnání, jakými cestami se ubíral woodcraft ve Spojených státech a v Anglii. V tomto ročníku měl časopis více autorů nežli dříve : X. Potměšil-Kolda, Velký Šedý Los(?), Sůva-J.Šimsa, Dr.Wučiček (?), Jánoš – F. Kupka. M. Vavrda, Z.Fantl .Proto byl časopis obohacen vícero praktickými radami pro pobyt v přírodě, včetně návodů na její pozorování, pro hygienu tábora. V zásadních úvahách se ovšem neprojevíly podstatné ideové změny. Nejvýznamnější byla vzpomínka na zesnulého Prokopa Koudelu († 11.4.1927 ve věku 23 let), tajemníka, náčelníka LLM, redaktora Vatry. Učitel v Kladně a Berouně, známý jako iniciátor „Volné školy práce“, autor příručky ›Cesta socialistické lesní moudrosti‹ (vydaná posmrtně,1927). Spolupracovník M.Seiferta, v Berouně vedl Děti Živěny. Jánoš (F.Kupka) hodnotí Koudelův světonázor - ...jeho socialismus rostl z vidoucího už dětství a proto byl opravdový, neslevující a nevyvratitelný. Od téhož

autora bylo zhodnocení činnosti spisovatele Gustava Jaroše (Gamma, názory velmi blízký spolupracovník M.Seiferta), při příležitosti jeho šedesátin.

Zásadními byly články M. Vavrды, doporučující založit Světovou LLM, M. Vavrды a J. Šimsy ›O pravém hrdinství‹, uváděním vzorů „ ...vidíme Rosu Luxemburgovou a Karla Liebknechta, Sacca a Vanzettiho, nebo Coli a Nungessera, lidi, kteří pro svou věc položili život“^{*4)}.

J.Šimsa se vrátil ke své oblíbené úvaze o vojenské službě., při příležitosti nástupu nováčků opět mluví o vojenském otroctví.

≈

Ročník 6. 1928

měl 5 čísel. Jako redaktor je uveden pouze M.Vavrда. V úvodním článku, věnovaném památce zesnulého P.Koudely se sice snaží vysvětlit předchozí situaci v Lize, ovšem jsou to spíše „jinotaje“, než-li jasný postoj. Tím spíše, že v LLM se již začínalo projevovat názorové vyjasnění, snaha o ukončení sporů a sjednocení těch kmenů, které jednoznačně uznávaly jako podstatu woodcraftu Setonovy zásady a z nich

*4) Rosa Luxemburgová a Karl Liebknecht - usilovali převratem nastolit komunismus v Německu. Popraveni Sacco a Vanzetti – revolucionáři, anarchisté. Popraveni F.Coli a Ch.Nungesser – francouská letecká esa, zahynuli při pokusu o přelet Atlantiku.

(Pozn J.P. – velice podivné spojení dvou naprosto různých cílů).

vycházející programy činností. Značný podíl na tomto sjednocování měly kmeny z Brna a Bratislavy. Zásadní postoj se však projevil ve stanovisku k Poselství J.Hargravea, nadepsaném ›Našim Junákům‹, ve kterém zdůrazňuje nutnost politických změn v Evropě. Stanovisko R. (nejspíše redakce., krycí manévr M.Vavrdu ??) lze stručně shrnout slovy – Nezavádět politiku a náboženství do Woodcraftu).

Jaroslav Šimsa-Sůva má v několika číslech hodně postřehů o woodcrafterské výchově. Opouští svůj dřívější radikalismus a své názory přibližuje k pojetí woodcraftu podle E.T.Setona.

Zajímavé jsou též mnohé informace, nejdůležitější z nich: Časopis KRITIKA, Realistický měsíčník (č. 6 a 7) uveřejnil studii J.Šimsy ›Skauting a Woodcraft‹ .

J.Š. – Sůva má v 6. ročníku hodně zajímavých postřehů o woodcrafterské výchově.

Ve Zvoleni byl v r.1927 založen woodcrafterský kmen „Kmeň priateľov prírody“ (později „Ranné svitane“), vedený Julem Kozmačukem.

Písmákem Ligy je Zdeněk Fantl (nic bližšího)

Joe First, předseda čsl. YMKY navštívil v USA Ernesta thompsona Setona

V létě 1928 navštívil Petzo Kirchenberger (blíže neuvedeno, ale zřejmě člen Pražských Pfadfinderů) Johna Hargravea a napsal informaci o současném stavu v Kibbo Kift.

≈

Ročník 7. 1929 ukazuje jak počtem vydaných čísel(5), tak i jejich rozsahem a náplní, že Liga čsl.woodcrafterů

se dále konsoliduje. Dokladem je úvodník M.Seiferta v 1.čísle časopisu, nadepsaný ›Nové obzory‹. Částečně cituji: ... roku 1912 jsme založili Psohlavce, horující pro myšlenku skautskou. R.1918 naděje čsl.státu z nás měly vytvořit Děti Svobody, r.1922 našli jsme svůj jediný a hluboký základ: Woodkraft E.T.S. a tak jsme naplňovali, ale nerušili svoje ideály ... nebylo na škodu, že od Ligy Lesní Moudrosti se oddělila Liga pro výchovu přírodou. Dnes se spojili a máme zase jen jedinou Ligu Československých Woodcrafterů. ...

Kurzivou je doplněno: Je předčasné mluvit o socialismu, o nové škole, o novém náboženství – dokud jsme nevykonali svou povinnost k přírodě. (Pozn. J.P. – téměř zásadní obrat u M.S. v porovnání s ›Přírodou a životem ...‹ a jinými jeho úvahami v předchozích ročnících Vatry. Zůstává nejasné, co M.S. myslel pod „povinností k přírodě“).

V tomto čísle jsou rovněž zajímavé důležité informace: Náčelnictvo Ligy Čsl. Woodcrafterů zvolené Radou důvěrníků 21.10.1928 – starosta Ferdinand Krch; náčelník Miloš Seifert; Místonáčelník Karel Bukovanský; jednatel Alois Humplík; tajemník Jaroslav Šimsa; pokladník Jan Vorel; styk se zahran. Míla Vavrda; výbor pro pocty Karel Langer; zdravotnictví MUDr. Emil Vogl.

Administrace – Marie Hofmanová; práce s děvčaty – Antonie Bukovanská.

Členové náčelnictva – Pavel Hasterlík; F. Lilich; Črtomír Zorec; MUDr. Julius Müller; F.Krejčík; Václav Pekárek.

Lesní jména udělená ve Waldenu: Jaroslav Vyleta – Biminiji; Felix Dvořák – Wajikani; Vojtěch Palkovský – Owatuna, Wiliam Valovič – Manoki .

(Pozn. J.P. - poprvé tak široké náčelnictvo; v zájmu jednoty asi bylo nutné. Zajímavé také je, že v náčelnictvu jsou Bukovanská-Bukovanský, zásadní „levičáci“ v předcházejících sporech o zaměření Ligy. Poslední tři nositelé lesních jmen jsou z kmene Deti Slnka z Bratislavy).

*

Vedení Ligy obdrželo dvě důležitá oznámení. Order of Woodcraft Chivalery poslalo své stanovisko, nadepsané „Důležitý dopis woodcrafterům v Československu“. V něm upozorňují, že oni nejsou opravdovými Setonovými woodcraftery. Podle nich ETS omezil Woodcraft na rekreaci, oni se snaží o výchovu dětí, jsou výchovnou organizací. Proto jsou na rozpacích, zda jsme s nimi zajedno. (Pozn. J.P. – v celém ročníku není uvedeno, zda a jakou odpověď vedení Ligy poslalo. Dále je zajímavý náhled Order of W. Ch. na Setonův Woodcraft (pouhá rekreace?), na cíle a poslání LLM v Československu).

Druhý dopis poslal J.Hargrave, v němž znovu vyzývá k úsilí pro sjednocení woodcrafterských organizací Evropy. Navrhuje setkání zástupců .(Odpověď ?).

(Dokončení v dalším čísle)

Listy málo známých javorů

Javor jasanolistý

Javor stříbrný

Hlasatel – občasník, vydávaný kmenem LLL Wahpeton v Praze.
Určeno pro vnitřní potřebu a pro zájemce z jiných kmenů LLM.

Za obsah článku odpovídá autor.

Texty nejsou jazykově upravovány.

Kontaktní adresa: Jiří Pacl, Želivská 341, 394 46 Červená Řečice.

Telefon: 564 405 027